**Donderdag, 16 september 2021**

P9_TA(2021)0395

# De mediavrijheid en de verdere achteruitgang van de rechtsstaat in Polen

**Resolutie van het Europees Parlement van 16 september 2021 over de mediavrijheid en de verdere achteruitgang van de rechtsstaat in Polen (2021/2880(RSP))**

(2022/C 117/16)

*Het Europees Parlement*,

— gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna "het Handvest" genoemd),

— gezien artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),

— gezien artikel 49 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

— gezien het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de bijbehorende jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

— gezien de Universele Verklaring van de rechten van de mens,

— gezien de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) en van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

— gezien het met redenen omklede voorstel van de Commissie van 20 december 2017 voor een besluit van de Raad betreffende de constatering van een duidelijk gevaar voor een ernstige schending, door de Republiek Polen, van de rechtsstaat, ingediend op grond van artikel 7, lid 1, VEU (COM(2017)0835),

— gezien Richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten ("richtlijn audiovisuele mediadiensten") in het licht van een veranderende marktsituatie ([1]),

— gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting ([2]) ("de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat"),

— gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit ([3]),

— gezien zijn resolutie van 18 december 2019 over openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van LGBTI-personen, zoals LGBTI-vrije zones ([4]),

— gezien zijn resolutie van 11 maart 2021 over het uitroepen van de EU tot vrijheidszone voor LGBTIQ-personen ([5]),

— gezien zijn resolutie van 16 januari 2020 over hoorzittingen die plaatsvinden in het kader van artikel 7, lid 1, VEU met betrekking tot Polen en Hongarije ([6]),

([1]) PB L 303 van 28.11.2018, blz. 69.
([2]) PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1.
([3]) PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.
([4]) PB C 255 van 29.6.2021, blz. 7.
([5]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0089.
([6]) Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0014.

**Donderdag, 16 september 2021**

— gezien zijn resolutie van 7 oktober 2020 over de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten ([7]),

— gezien zijn resolutie van 17 september 2020 over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de constatering van een duidelijk gevaar voor een ernstige schending, door de Republiek Polen, van de rechtsstaat ([8]),

— gezien zijn resolutie van 24 juni 2021 over het verslag over de rechtsstaat 2020 van de Commissie ([9]),

— gezien zijn resolutie van 8 juli 2021 over de opstelling van richtsnoeren voor de toepassing van het algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting ([10]),

— gezien de mededeling van de Commissie van 30 september 2020, getiteld "Verslag over de rechtsstaat 2020 — De situatie op het gebied van de rechtsstaat in de Europese Unie" (COM(2020)0580),

— gezien de mededeling van de Commissie van 20 juli 2021, getiteld "Verslag over de rechtsstaat 2021 — De situatie op het gebied van de rechtsstaat in de Europese Unie" (COM(2021)0700),

— gezien de brief van 8 maart 2021 van de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa aan de Poolse premier over twee wetsontwerpen inzake de mediasector in Polen ([11]),

— gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,

A. overwegende dat artikel 2 VEU het volgende bepaalt: "De waarden waarop de Unie berust, zijn eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren";

B. overwegende dat volgens artikel 47 van het Handvest het grondrecht op een doeltreffende voorziening in rechte de toegang tot een "onafhankelijk gerecht" vereist; overwegende dat politieke beïnvloeding of controle van de rechterlijke macht en soortgelijke belemmeringen voor de onafhankelijkheid van individuele rechters er vaak toe hebben geleid dat de rechterlijke macht zijn rol als onafhankelijke controle op het willekeurige gebruik van de macht door de uitvoerende en wetgevende tak van de overheid niet kan vervullen;

C. overwegende dat mediavrijheid een van de pijlers en garanties is voor een goed functionerende democratie en de rechtsstaat; overwegende dat mediavrijheid, pluralisme en onafhankelijkheid van de media, en de veiligheid van journalisten cruciale onderdelen vormen van het recht van vrije meningsuiting en informatie, en essentieel zijn voor het functioneren van de democratie binnen de EU en haar lidstaten; overwegende dat overheden wetten en regels moeten vaststellen die bijdragen aan de ontwikkeling van vrije, onafhankelijke en door pluriformiteit gekenmerkte media;

D. overwegende dat Polen, samen met enkele andere lidstaten, nog niet alle vereisten van de richtlijn audiovisuele mediadiensten (Richtlijn (EU) 2018/1808), en met name die met betrekking tot de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende instantie voor de mediamarkt, heeft uitgevoerd;

E. overwegende dat het Europees Waarnemingscentrum voor de audiovisuele sector van de Raad van Europa in 2019 heeft geconcludeerd dat de onafhankelijkheid van de Poolse regelgevende instanties voor de media aanleiding gaf tot bezorgdheid over de uitvoering van de benoemingsprocedures en de verantwoordingsplicht tegenover de nationale omroepraad (KRRiT); overwegende dat zij ook heeft geconcludeerd dat de nationale mediaraad (Rada Mediów Narodowych, RMN) geen adequate waarborgen had voor de functionele onafhankelijkheid van politieke partijen en de regering ([12]);

([7]) Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0251.
([8]) Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0225.
([9]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0313.
([10]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0348.
([11]) Ref: CommHR/DM/sf 007-2021.
([12]) Cappello, M. (red.). The independence of media regulatory authorities in Europe, IRIS Special, European Audiovisual Observatory, Straatsburg, 2019.

F. overwegende dat in februari 2021 een project voor het opleggen van een advertentiebelasting werd voorgesteld en vervolgens werd ingetrokken vanwege sterke kritiek op de negatieve gevolgen ervan voor de mediavrijheid en de pluriformiteit van de media; overwegende dat op 10 februari 2021 ongeveer 45 particuliere mediakanalen in Polen 24 uur uit de lucht zijn gegaan en in plaats daarvan zwarte voorpagina's met slogans hebben weergegeven, om te protesteren tegen de voorgestelde media-advertentiebelasting, en dat ongeveer 40 omroepen in een open brief aan de Poolse autoriteiten hebben geschreven dat de nieuwe belasting zou leiden tot een verzwakking en mogelijk de gedwongen sluiting van een aantal mediakanalen die in Polen actief zijn, waardoor de keuze voor hun publiek werd beperkt;

G. overwegende dat de Poolse Sejm op 11 augustus 2021 voor een wetsontwerp heeft gestemd waarin wordt voorgesteld dat alleen bedrijven waarin entiteiten uit de Europese Economische Ruimte een meerderheidsbelang hebben, in het bezit mogen zijn van een omroepvergunning; overwegende dat dit wetsontwerp op 9 september 2021 door de Poolse senaat is afgekeurd, wat niet betekent dat het wetgevingsproces is beëindigd, aangezien de Poolse Sejm dit besluit terzijde kan schuiven;

H. overwegende TVN24, een onafhankelijk mediakanaal dat deel uitmaakt van de in de VS gevestigde Discovery-groep, het rechtstreekse doelwit zou vormen van dit wetsvoorstel; overwegende dat er in Polen nog steeds geen besluit is genomen over de verlenging van de vergunning van TVN24, ondanks het feit dat de omroep in februari 2020 om verlenging heeft verzocht; overwegende dat de Poolse nationale toezichthouder voor de media (KRRiT) vóór het verstrijken van de huidige vergunning, d.w.z. vóór 26 september 2021, een besluit moet nemen over een nieuwe omroepvergunning;

I. overwegende dat de Discovery-groep, gezien de passieve houding van KRRiT, bij de Nederlandse autoriteiten een uitzendvergunning voor zijn TVN24-kanaal heeft aangevraagd en die heeft gekregen;

J. overwegende dat op de wereldindex voor persvrijheid 2021 van verslaggevers zonder grenzen Polen naar de 64e plaats is gedaald, zijn laagste plaats ooit, en dat het in 2015 nog op de 18e plaats stond;

K. overwegende dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens op 7 mei 2021 heeft geoordeeld dat het optreden van de autoriteiten bij de benoeming van een van de rechters die deel had uitgemaakt van de rechtsprekende formatie van het grondwettelijk hof (Trybunał Konstytucyjny), in de zaak van de verzoekende onderneming tot gevolg had dat de formatie die de zaak had behandeld geen bij wet ingesteld gerecht was en dat het recht op een eerlijk proces van verzoeker was geschonden ([13]);

L. overwegende dat het HvJ-EU op 2 maart 2021 heeft geoordeeld dat opeenvolgende wijzigingen van de wet inzake de nationale raad voor de rechtspraak (Krajowa Rada Sądownictwa), die hebben geleid tot de afschaffing van de effectieve rechterlijke toetsing van de besluiten van de raad om bij de president voorstellen in te dienen voor de benoeming van kandidaten tot rechter van het hooggerechtshof, mogelijk in strijd zijn met het EU-recht ([14]);

M. overwegende dat de premier van Polen op 29 maart 2021 een verzoek heeft ingediend bij het algemeen betwiste en onwettige "grondwettelijk hof" om na te gaan of de bepalingen van het VEU met betrekking tot de voorrang van het EU-recht en daadwerkelijke rechterlijke bescherming in overeenstemming zijn met de Poolse grondwet ([15]);

N. overwegende dat het HvJ-EU bij beschikking van 14 juli 2021 de voorlopige maatregelen heeft toegekend waarom de Commissie op grond van artikel 279 VWEU had verzocht en die betrekking hebben op de werking van de tuchtkamer van het Poolse hooggerechtshof en op de opschorting van verdere bepalingen van Pools recht die de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht aantasten ([16]);

O. overwegende dat het onwettige Poolse "grondwettelijk hof" op 14 juli 2021 heeft geoordeeld dat de voorlopige beschikkingen van het HvJ-EU over de structuur van de rechtbanken in Polen niet strookten met de Poolse grondwet ([17]);

P. overwegende dat het HvJ-EU op 15 juli 2021 in zijn arrest in zaak C-791/19 ([18]) heeft geoordeeld dat de op Poolse rechters toepasselijke tuchtregeling niet verenigbaar was met het EU-recht;

---

([13]) Arrest van 7 mei 2021, *Xero Flor w Polsce sp. z o.o./Polen*.
([14]) Arrest van het Hof van Justitie van 2 maart 2021, *A.B. e.a./Krajowa Rada Sądownictwa*, C-824/18, ECLI:EU:C:2021:153.
([15]) Verzoek in aanhangige zaak K 3/21; uitspraak van het onwettige "grondwettelijk hof" verwacht op 22 september 2021.
([16]) Beschikking van het Hof van Justitie van 14 juli 2021, *Commissie/Polen*, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593.
([17]) Uitspreek van het grondwettelijk hof van 14 juli 2021, zaak P 7/20.
([18]) Arrest van het Hof (Grote Kamer) van 15 juli 2021, *Europese Commissie/Republiek Polen*, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

**Donderdag, 16 september 2021**

Q. overwegende dat de Commissie Polen op 20 juli 2021 een brief heeft gestuurd over alle maatregelen die zijn genomen of gepland om volledig uitvoering te geven aan de beschikking van het Hof en over alle maatregelen die nodig zijn om volledig uitvoering te geven aan het arrest; overwegende dat de Poolse autoriteiten de Commissie op 16 augustus 2021 hebben geantwoord;

R. overwegende dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens op 22 juli 2021 heeft geoordeeld dat de tuchtkamer van het hooggerechtshof geen "onafhankelijk en onpartijdig gerecht was dat bij de wet is ingesteld" en niet voldeed aan de norm van een "recht op een bij wet ingesteld gerecht", dat wordt gewaarborgd door artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens ([19]);

S. overwegende dat de Commissie op 7 september 2021 heeft besloten Polen een ingebrekestelling te sturen op grond van artikel 260, lid 2, VWEU, omdat het niet de nodige maatregelen had genomen om volledig uitvoering te geven aan het arrest van het HvJ-EU van 15 juli 2021, waarin werd vastgesteld dat de Poolse wet inzake de tuchtregeling tegen rechters niet verenigbaar was met het EU-recht;

T. overwegende dat de Commissie op 7 september 2021 heeft verzocht dat het HvJ-EU Polen financiële sancties zou opleggen om ervoor te zorgen dat het uitvoering zou geven aan de voorlopige beschikking van het Hof van 14 juli 2021 betreffende de werking van de tuchtkamer van het Poolse hooggerechtshof en de opschorting van verdere bepalingen van Pools recht die de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht aantasten;

U. overwegende dat de Poolse staatssecretaris van Justitie in juni 2021 aankondigde dat de regeringscoalitie werkte aan een wet die erop gericht is "lhbt-propaganda" te verbieden;

V. overwegende dat de Commissie op 14 juli 2021 heeft besloten inbreukprocedures in te leiden tegen Hongarije en Polen in verband met gelijkheid en de bescherming van de grondrechten, en met name naar aanleiding van de verklaring van "lhbt-ideologievrije zones"; overwegende dat de diensten van de Commissie in een brief ([20]) van september 2021 oordeelden dat het beginsel van non-discriminatie bij de uitvoering van de Europese structuur- en investeringsfondsen niet gewaarborgd was en daarom besloten de wijzigingen van het Reach-EU-programma met betrekking tot de regionale operationele programma's van vijf lokale Poolse autoriteiten op te schorten;

W. overwegende dat de overgrote meerderheid van de respondenten in een Flash Eurobarometer-enquête van augustus 2021 vond dat de EU alleen middelen aan de lidstaten mag verstrekken op voorwaarde dat hun regering de rechtsstaat en de democratische beginselen toepast; overwegende dat dit percentage ook zeer hoog was in Polen (72 %) ([21]);

***Mediavrijheid***

1. herinnert eraan dat het Europees Parlement in zijn eerdere resoluties uiting heeft gegeven aan zijn bezorgdheid over eerder aangenomen en onlangs voorgestelde wijzigingen van de Poolse mediawet, een omvorming van de publieke omroep tot een regeringsgezinde omroep; herinnert eraan dat artikel 54 van de Poolse grondwet de vrijheid van meningsuiting garandeert en censuur verbiedt;

2. bekritiseert in de krachtigste bewoordingen het wetsvoorstel "Lex TVN", dat door de Sejm is aangenomen; is van mening dat het een poging is om kritische inhoud in de kiem te smoren en een directe aanval vormt op de pluriformiteit van de media, en dat het ook in strijd is met de grondrechten op grond van het Handvest en de Verdragen, de internemarktwetgeving van de EU en het internationaal recht inzake mensenrechten en handel, zoals de richtlijn audiovisuele mediadiensten; spoort de Sejm met klem aan rekening te houden met de beraadslagingen en de daaropvolgende verwerping van het wetsvoorstel door de Senaat;

3. is zeer bezorgd over de verdere verslechtering van de mediavrijheid in Polen en de verschillende hervormingen die de regerende coalitie heeft doorgevoerd om de diversiteit en kritische stemmen binnen de media te verminderen; is zeer bezorgd over de bevestiging van de overname van Polska Press Grupa door een oliemaatschappij onder zeggenschap van de staat, PKN Orlen, zelfs nog vóór de definitieve uitkomst van het beroep dat de Poolse ombudsman tegen de mededingingsautoriteit heeft aangespannen; is zeer bezorgd over de redactionele wijzigingen binnen de Polska Press Grupa

([19]) Arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 22 juli 2021, *Reczkowicz/Polen* (verzoek nr. 43447/19).
([20]) Ares(2021)5444303 — 3.9.2021.
([21]) Flash Eurobarometer — State of the European Union, IPSOS, augustus 2021.

door het management van PKN Orlen, ondanks een lopend beroep dat PKN Orlen tijdelijk het recht ontzegt om zijn rechten als belanghebbende uit te oefenen; veroordeelt ten stelligste de verklaringen van functionarissen van PKN Orlen die de uitspraak van de rechtbank als irrelevant hebben afgewezen ([22]);

4. is zeer bezorgd over de verslechterende situatie in de Poolse publieke media en het feit dat zij hun publieke taak, gekenmerkt door pluralisme, onpartijdigheid, evenwicht en onafhankelijkheid, niet hebben vervuld, een wettelijke verplichting uit hoofde van artikel 21, lid 1, van de Omroepwet van 1992;

5. veroordeelt ten stelligste de aanhoudende lastercampagnes in de publieke media tegen rechters, journalisten en politici die kritisch staan tegenover de huidige regering, waaronder SLAPP-rechtszaken (strategische rechtszaken ter ontmoediging van publieksparticipatie) die zijn aangespannen door overheidsinstanties, overheidsfunctionarissen, staatsbedrijven of personen die nauwe banden hebben met de regeringscoalitie; verzoekt de Poolse autoriteiten om, in samenwerking met de organisaties van journalisten, toe te zien op en verslag uit te brengen over aanvallen op journalisten en over rechtszaken die bedoeld zijn om onafhankelijke media de mond te snoeren of te intimideren, en om de toegang tot passende rechtsmiddelen te waarborgen;

6. is van mening dat bindende EU-regels die onafhankelijke media en journalisten robuuste en consequente bescherming bieden tegen vexatoire rechtszaken die bedoeld zijn om hun in de EU de mond te snoeren of hen te intimideren, dringend noodzakelijk zijn om een einde te helpen maken aan dit misbruik, en benadrukt dat het Europees Parlement momenteel werkt aan een initiatiefverslag over het onderwerp SLAPP-rechtszaken;

7. is ingenomen met het recente initiatief van de Commissie om een aanbeveling uit te brengen over het waarborgen van de veiligheid van journalisten in de Europese Unie; dringt er bij de Commissie op aan onverwijld werk te maken van de wet op de vrijheid van media ([23]);

8. verzoekt de Commissie te zorgen voor een juiste uitvoering van de richtlijn audiovisuele mediadiensten, met name wat betreft de onafhankelijkheid van de regelgevende instanties voor de media, transparantie van media-eigendom en mediageletterdheid; verzoekt de Commissie doeltreffend gebruik te maken van inbreukprocedures in situaties waarin lidstaten deze bepalingen onjuist of onvolledig uitvoeren;

9. verzoekt de Poolse autoriteiten nogmaals volledig uitvoering te geven aan de aanbeveling van de Raad van Europa van 13 april 2016 over de bescherming van de journalistiek en de veiligheid van journalisten en andere media-actoren ([24]);

10. spreekt zijn volledige steun uit voor de vreedzame protesten tegen de door de Poolse regering geleide hervormingen die de mediavrijheid in Polen verder ondermijnen;

***Voorrang van het EU-recht en onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en van andere instellingen***

11. is ingenomen met de recentste initiatieven van de Commissie met betrekking tot de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht; is echter van mening dat snellere actie, zoals herhaaldelijk gevraagd door het Europees Parlement, de voortdurende uitholling van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Polen had helpen voorkomen; verzoekt de Commissie nogmaals om inbreukprocedures in te leiden met betrekking tot de wetgeving inzake het onwettige "grondwettelijk hof" en inzake de onwettige samenstelling ervan, de buitengewone kamer van het hooggerechtshof en de nationale raad voor de rechtspraak;

12. is zeer bezorgd over het feit dat de Poolse autoriteiten onlangs opzettelijk en systematisch arresten en beschikkingen van het HvJ-EU op het gebied van de rechtsstaat hebben geschonden; verzoekt de Poolse autoriteiten zich te houden aan de verschillende uitspraken van het HvJ-EU en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot de samenstelling en organisatie van het onwettige "grondwettelijk hof" en de tuchtkamer van het hooggerechtshof, teneinde de normen van rechterlijke onafhankelijkheid, waartoe Polen zich heeft verbonden, in acht te nemen;

---

([22]) *Polen: Purge of editors begins despite court ruling suspending purchase of Polska Press*, International Press Institute, 30 April 2021.
([23]) *For a "European Media Freedom Act"*, toespraak voor de Commissie cultuur en onderwijs van het Europees Parlement, 19 april 2021.
([24]) Aanbeveling CM/Rec(2016)4 van het Comité van Ministers aan de lidstaten over de bescherming van de journalistiek en over de veiligheid van journalisten en van andere media-actoren.

13. veroordeelt nogmaals de praktijk van vervolging en intimidatie van rechters die kritisch staan tegenover de Poolse regering; verzoekt de tuchtkamer in haar huidige samenstelling een einde te maken aan al haar activiteiten en zaken, met inbegrip van rechtszaken, en alle rechters die door deze kamer uit hun ambt van arbiter zijn gezet, opnieuw aan te stellen, met inbegrip van rechters die hun ambt van arbiter nog steeds niet kunnen uitoefenen, hoewel zij hun schorsing door de kamer met succes bij een rechtbank hebben aangevochten, aangezien de definitieve uitspraken in beroep vervolgens en voortdurend worden genegeerd door de voorzitters van de rechtbanken waarin zij zitting hebben;

14. dringt erop aan dat de diensten van de procureur-generaal en die van de minister van Justitie worden gescheiden overeenkomstig de aanbevelingen van de Commissie van Venetië ([25]); wijst op het advies van de advocaat-generaal van het HvJ-EU in de aanhangige zaak en verzoekt de Commissie proactiever te zijn bij het inleiden van een inbreukprocedure in verband met de onafhankelijkheid van de openbaar ministeries;

15. wijst nogmaals op het fundamentele karakter van de voorrang van het EU-recht als hoeksteen van het EU-recht in overeenstemming met de vaste rechtspraak van het HvJ-EU; herinnert eraan dat alle lidstaten zijn overeengekomen een verklaring betreffende de voorrang van het EU-recht aan het Verdrag van Lissabon te hechten; herinnert eraan dat de gevolgen van dit beginsel bindend zijn voor alle organen van een lidstaat, zonder dat bepalingen van nationaal recht, met inbegrip van grondwettelijke bepalingen, dit kunnen verhinderen; veroordeelt elke poging om dit beginsel te ondermijnen;

16. verzoekt de Poolse premier de voorrang van het EU-recht op de nationale wetgeving niet in twijfel te trekken en zijn bij het onwettige "grondwettelijk hof" ingediende verzoek om de grondwettigheid van bepaalde delen van de EU-Verdragen te toetsen, in te trekken;

17. verzoekt de procureur-generaal zijn verzoek aan het onwettige "grondwettelijk hof" om een rechterlijke uitspraak in verband met de grondwettigheid van artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens in te trekken;

18. verzoekt de Commissie alle reeds vastgestelde kwesties te blijven volgen en te verzoeken om voorlopige maatregelen wanneer er zaken aanhangig worden gemaakt bij het HvJ-EU op het gebied van de rechterlijke macht, en om financiële sancties te vragen in geval van niet-naleving van de arresten van het HvJ-EU;

***Verdere beoordeling van de situatie met betrekking tot de rechtsstaat in Polen***

19. betreurt het gebrek aan vooruitgang en de verslechtering van de situatie op het gebied van de rechtsstaat in Polen sinds zijn resolutie van 17 september 2020, en het feit dat de Poolse regering geen rekening heeft gehouden met de aanbevelingen daarin; herhaalt die aanbevelingen;

20. neemt kennis van de aankondiging van de noodtoestand door Polen en andere aan Belarus grenzende lidstaten; neemt met bezorgdheid kennis van de humanitaire situatie aan de grens en veroordeelt de poging van de Belarussische autoriteiten om migranten, met inbegrip van asielzoekers, als politiek middel in te zetten, evenals hun hybride bedreigingen tegen Polen en andere lidstaten als reactie op hun steun voor de democratische oppositie in Belarus; dringt aan op een eensgezind antwoord van de EU om oplossingen te vinden voor deze situatie; verzoekt de autoriteiten van Polen en andere getroffen lidstaten ervoor te zorgen dat het asiel- en terugkeerrecht van de EU en het internationaal recht inzake mensenrechten ook tijdens de noodsituatie volledig worden nageleefd, met inbegrip van de toegang tot asiel en de toegang van de media en maatschappelijke organisaties tot het grensgebied, en rekening te houden met de richtsnoeren van het Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (UNHCR) en de organen van de Raad van Europa; verzoekt de Commissie als de hoedster van de Verdragen toe te zien op de naleving van het toepasselijke EU-recht; roept andere lidstaten op solidariteit te betonen en bijstand te verlenen aan de getroffen lidstaten, met inbegrip van de herplaatsing van asielzoekers;

21. spreekt nogmaals zijn in zijn resoluties geuite bezorgdheid uit over de pogingen om het geven van seksuele voorlichting in Polen strafbaar te stellen en benadrukt dat op de leeftijd afgestemde en empirisch onderbouwde uitgebreide voorlichting op het gebied van seksualiteit en relaties van cruciaal belang is voor het opbouwen van vaardigheden van jongeren om gezonde, gelijke, liefdevolle en veilige relaties aan te gaan, zonder discriminatie, dwang en geweld;

([25]) Advies nr. 892/2017 van 11 december 2017.

22. is verontrust over de voorgestelde ontwerpwijzigingen van de onderwijswet en een aantal andere wetten, alsook over de aangenomen wijzigingen van de verordening inzake het pedagogisch toezicht van 1 september 2021 ([26]), die de autonomie van het onderwijs zullen beperken doordat er bevoegdheden van de lokale regering worden overgeheveld naar de centrale overheid, doordat er controle wordt uitgeoefend op schoolhoofden en doordat het toezicht op ngo's die bijdragen aan het onderwijs op scholen wordt versterkt;

23. spreekt nogmaals zijn diepe bezorgdheid uit over de aanvallen op de vrouwenrechten in Polen, met name de achteruitgang van de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten van vrouwen na de uitspraak van het onwettige "grondwettelijk hof", die op 27 januari 2021 in het staatsblad (Dziennik Ustaw) werd gepubliceerd;

24. is verheugd over de benoeming van een nieuwe Poolse commissaris voor de mensenrechten in juli 2021, na het verstrijken van de ambtstermijn van zijn voorganger in september 2020;

25. is bezorgd over het feit dat de Raad sinds december 2018 slechts één hoorzitting in het kader van artikel 7, lid 1, over de rechtsstaat in Polen heeft gehouden; maant de Raad om concrete aanbevelingen te doen aan Polen, zoals bepaald in artikel 7, lid 1, VEU, en termijnen vast te stellen voor de uitvoering van die aanbevelingen; verzoekt het huidige en toekomstige voorzitterschap van de Raad hoorzittingen over Polen op de agenda van de Raad te blijven zetten; is bezorgd over de houding van de opeenvolgende voorzitterschappen van de Raad om niet langer verslag uit te brengen aan de bevoegde commissie van het Europees Parlement over de procedures in het kader artikel 7, lid 1, en dringt er bij de Raad op aan dit zo spoedig mogelijk te doen;

26. herhaalt zijn verzoek aan de Raad en de Commissie om het toepassingsgebied van de hoorzittingen in het kader van artikel 7, lid 1, VEU uit te breiden tot kwesties die verband houden met grondrechten en democratie, en om nieuwe ontwikkelingen op te nemen en risico's te beoordelen ten aanzien van schendingen van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, de vrijheid van meningsuiting, met inbegrip van mediavrijheid, de vrijheid van kunsten en wetenschappen, de vrijheid van vereniging en het recht op gelijke behandeling, zoals gevraagd door het Europees Parlement;

27. is ingenomen met de stappen die de Commissie heeft genomen in verband met de afkondiging van een aantal "lhbt-ideologievrije zones" door enkele lokale en regionale overheden in Polen en de onverenigbaarheid daarvan met de waarden van de EU, en het belang van non-discriminatie bij de uitvoering van de Europese structuur- en investeringsfondsen; verzoekt de Commissie in de inbreukprocedures gebruik te maken van alle rechtsgronden; verzoekt de nationale, lokale en regionale autoriteiten van de lidstaten alle samenwerking met Poolse autoriteiten die "lhbt-ideologievrije zones" afkondigen, stop te zetten; verzoekt de Commissie de EU-financieringsaanvragen van autoriteiten die dergelijke resoluties hebben aangenomen, te blijven afwijzen en na te gaan hoe de bescherming van de eindbegunstigden en de continuïteit van hun werkzaamheden kunnen worden gewaarborgd, onder meer door alternatieven voor regionale beheersautoriteiten te overwegen, zoals rechtstreekse toekenning aan organisaties uit het maatschappelijk middenveld die niet kunnen blijven opereren zonder EU-financiering;

28. veroordeelt ten stelligste het feit dat SLAPP-rechtszaken ook worden gebruikt tegen activisten die optreden tegen en het publiek informeren over de resoluties over het vrij zijn van zogenaamde lhbti-ideologie en de "regionale handvesten van gezinsrechten";

29. herhaalt zijn standpunt over de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat, die op 1 januari 2021 in werking is getreden en in al haar onderdelen rechtstreeks toepasselijk is in de Europese Unie en al haar lidstaten voor alle middelen van de EU-begroting, inclusief de middelen die sindsdien via het EU-herstelinstrument zijn toegewezen;

30. herinnert eraan dat de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat een duidelijke definitie van de rechtsstaat geeft die nauw verband houdt met de andere waarden van de Unie, waaronder de grondrechten en non-discriminatie; is teleurgesteld over het antwoord van de Commissie aan het Europees Parlement in haar brief van 23 augustus 2021; verzoekt de Commissie onmiddellijk de procedure vastgelegd in artikel 6, lid 1, van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat tegen Polen in te leiden;

31. uit zijn ernstige bezorgdheid over de verenigbaarheid van het ontwerp van het Poolse herstel- en veerkrachtplan met Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit ([27]) en met het Handvest; verzoekt de Commissie en de Raad alle in het ontwerp van het Poolse herstel-

([26]) Dz.U. 2021 poz. 1618.
([27]) PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.

en veerkrachtplan geschetste maatregelen zorgvuldig te analyseren en het plan alleen goed te keuren indien wordt vastgesteld dat de Poolse autoriteiten uitvoering hebben gegeven aan alle uitspraken van het HvJ-EU, en met name wat betreft de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, en indien dit er niet toe zou leiden dat de EU-begroting actief bijdraagt aan schendingen van de grondrechten in Polen;

o

o o

32. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad, de Commissie, het Comité van de Regio's en de Raad van Europa.